

Summary. *The questions provide a sanitary and hygienic water against troops who are in conditions of field placement. Recommended the most appropriate ways of handling domestic water destination in order to comply with its requirements DSanPiN 2.2.4- 171-10 and maintain the required level of sanitary and epidemiological welfare of the Ukrainian Armed Forces.*

Keywords: *drinking water supply troops, field location, water safety in hygienic and epidemiological relationships.*

УДК 613.67

ВИВЧЕННЯ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ТА ГОСПІТАЛІЗАЦІЇ ВНАСЛІДОК ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

К.П. Денисенко¹, Л.А. Устїнова²

¹*Київська міська клінічна дитяча лікарня №1, м. Київ, Україна*

²*Українська військово-медична академія, м. Київ, Україна*

Резюме. *В статті на основі епідеміологічного аналізу захворюваності військовослужбовців Збройних Сил України вивчено військово-епідеміологічне значення інфекційних та паразитарних хвороб серед різних категорій військовослужбовців на сучасному етапі.*

Ключеві слова: *захворюваність, інфекційні та паразитарні хвороби, військовослужбовці строкової служби, офіцери, військовослужбовці за контактом.*

Вступ. Аналіз літератури показав, що наприкінці ХХ сторіччя в світі спостерігається погіршення епідемічної ситуації з ряду інфекційних та паразитарних захворювань. З 1970 р. в світі було зареєстровано 39 нових інфекційних хвороб, в тому числі гарячка Ебола, Ласса, Марбурга, ВІЛ-інфекція та інші. За останні п'ять років ВООЗ зафіксувала більше 1100 спалахів та епідемій, в тому числі холери, поліомієліту, пташиного грипу. В 2006 р. 3,3 млрд. осіб були підтверджені ризику зараження, 247 млн. випадків захворювань на малярію. Мали місце раптові прояви захворювань, що вважалися контрольованими (дифтерія, кір, епідемічний паротит), спалахи вірусного менінгіту, обумовленого вірусом Західного Нілу, в Румунії в 1996 р., в Росії в 1998 р., в США в 1999 р. [1, 2, 5, 8]

Вивченню епідеміологічних особливостей окремих інфекцій хвороб І класу ЗС України присвячено ряд робіт, в яких автори вивчали питання розвитку епідемічного процесу та профілактики окремих з цих інфекційних хвороб [3-13].

З метою забезпечення високої мобілізаційної готовності, боєготовності, боєдатності та функціональної надійності особового складу для виконання завдань вказане обумовлює актуальність вивчення військово-епідеміологічне значення інфекційних та паразитарних хвороб та визначення проблеми розвитку епідемічного процесу з цих інфекцій в ЗС України в сучасних умовах.

Матеріали та методи дослідження. Об'єктом дослідження були закономірності розвитку захворюваності, госпіталізації внаслідок хвороб І класу

військовослужбовців ЗС України в 1988-2006 рр. Предмет дослідження – річний звіт медичної служби військової частини за 2009-2013 рр. Вивчення закономірностей захворюваності, госпіталізації внаслідок хвороб I класу військовослужбовців ЗС України проводилося з використанням епідеміологічного, статистичного, історичного методів дослідження. Метою роботи було вивчення військово-епідеміологічного значення інфекційних та паразитарних хвороб серед різних категорій військовослужбовців на сучасному етапі.

Результати дослідження та їх обговорення. За результатом проведеного епідеміологічного аналізу багаторічної динаміки захворюваності військовослужбовців встановлено, що Деякі інфекційні та паразитарні хвороби (I клас хвороб) в ЗС України за рівнем захворюваності залишаються актуальними. Так, протягом 2009-2013 рр. в захворюваності (I-XXI класи) військовослужбовців строкової служби деякі інфекційні та паразитарні хвороби займали четверте місце (табл. 1).

Таблиця 1

Структура захворюваності військовослужбовців строкової служби ЗС України по класам хвороб в 2009-2013 рр.(%)

№№	Класи хвороб	2009	2010	2011	2012	2013	Середній багаторічний
I	Інфекційні та паразитарні хвороби	5,49	6,09	6,45	11,80	3,17	6,60
II	Новоутворення	0,17	0,27	0,30	0,32	0,29	0,27
III	Хвороби крові та кровотворних органів	0,02	0,01	0,02	0,13	0,03	0,04
IV	Ендокринні хвороби, розлади харчування та обміну речовин	0,07	0,15	0,08	0,04	0,06	0,08
V	Розлади психіки та поведінки	0,50	0,63	0,51	0,50	0,44	0,52
VI	Хвороби нервової системи	1,14	1,90	1,59	1,41	1,99	1,61
VII	Хвороби ока та придаткового апарату	2,12	3,66	2,62	2,00	2,42	2,56
VIII	Хвороби вуха та соскоподібного апарату	2,13	3,82	2,69	2,00	2,34	2,60
IX	Хвороби системи кровообігу	1,58	1,82	1,68	1,91	1,95	1,79
X	Хвороби органів дихання	50,75	40,57	41,83	41,36	45,61	44,02
XI	Хвороби органів травлення	13,40	17,50	15,41	12,03	15,80	14,83
XII	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	16,45	14,33	18,26	15,56	16,70	16,26
XIII	Хвороби кістково-м'язової системи	2,90	3,89	3,32	3,36	3,78	3,45
XIV	Хвороби сечостатевої системи	0,85	1,10	0,89	1,48	1,12	1,09
XV	Вагітність, пологи та післяпологовий період	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
XVII	Природні вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	0,08	0,01	0,02	0,01	0,02	0,03
XVIII	Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослід	0,78	2,08	1,56	1,45	1,09	1,39
XIX	Травми та отруєння	0,90	0,99	1,03	0,92	0,70	0,91
XXI	Фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я	0,66	1,19	1,71	3,72	2,51	1,96
УСЬОГО ПО КЛАСАМ I-XXI		100	100	100	100	100	100

Військово-епідеміологічну значимість інфекційних та паразитарних хвороб в ЗС України підтверджують особливості структури захворюваності військовослужбовців по класам хвороб. Найбільша частка інфекційних та паразитарних хвороб становили показники в структурі захворюваності військовослужбовців строкової служби.

Так, в структурі захворюваності (I-XXI класи) військовослужбовців строкової служби в 2009-2013 рр. питома вага інфекційних та паразитарних хвороб коливалася від 3,17% в 2013 р. до 11,80% в 2012 р., середній багаторічний показник становив 6,60% (табл. 1).

В багаторічній динаміці інфекційної захворюваності військовослужбовців ЗС України в 2009-2013 рр. рівень інфекційної захворюваності військовослужбовців строкової служби зростала від 155,7 в 2009 р. до 471,6 на 1000 військовослужбовців в 2012 р. (рис. 1).

Захворюваність військовослужбовців строкової служби на хвороби I класу протягом 2009-2013 рр. мала статистично достовірну виражену тенденцію до зростання захворюваності, середній темп приросту її становив +18,65%.

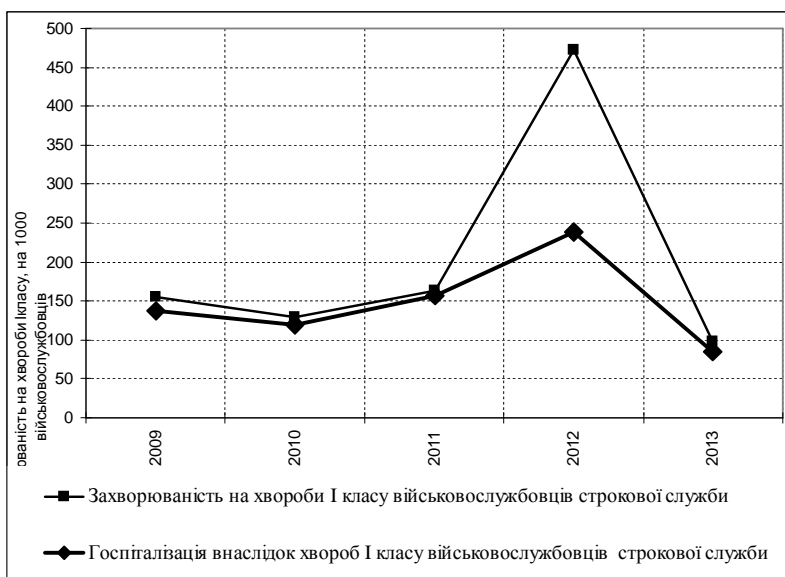

Рис. 1. Динаміка захворюваності та госпіталізації військовослужбовців строкової служби внаслідок інфекційних та паразитарних хвороб в ЗС України в 2009-2013 рр.

В структурі госпіталізації по класах хвороб питома вага хвороб I класу серед цієї категорії військовослужбовців протягом 2009-2013 рр. коливалася від 3,92%

в 2009 р. до 10,26% в 2012 р. (табл. 2), середній багаторічний показник становив 6,85%.

Таблиця 2

Структура госпіталізації військовослужбовців строкової служби ЗС України по класам хвороб в 2009-2013 рр.(%)

№№	Класи хвороб	2009	2010	2011	2012	2013	Середній багаторічний
I	Інфекційні та паразитарні хвороби	6,50	7,41	6,17	10,26	3,92	6,85
II	Новоутворення	0,25	0,27	0,26	0,31	0,35	0,29
III	Хвороби крові та кровотворних органів	0,02	0,01	0,02	0,04	0,04	0,03
IV	Ендокринні хвороби, розлади харчування та обміну речовин	0,09	0,10	0,07	0,04	0,06	0,07
V	Розлади психіки та поведінки	0,96	0,70	0,47	0,46	0,48	0,61
VI	Хвороби нервової системи	1,37	1,59	1,03	1,17	1,57	1,35
VII	Хвороби ока та придаткового апарату	1,66	2,48	1,31	1,07	1,48	1,60
VIII	Хвороби вуха та соскоподібного апарату	2,15	3,50	1,98	1,53	1,98	2,23
IX	Хвороби системи кровообігу	1,82	1,77	1,33	1,55	2,13	1,72
X	Хвороби органів дихання	55,42	58,65	67,63	62,19	61,89	61,16
XI	Хвороби органів травлення	7,53	7,12	5,14	5,73	9,09	6,92
XII	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	17,02	13,16	10,53	12,40	14,54	13,53
XIII	Хвороби кістково-м'язової системи	2,17	0,29	1,69	2,07	2,96	1,84
XIV	Хвороби сечостатевої системи	1,39	1,23	0,79	1,14	1,41	1,19
XV	Вагітність, пологи та післяпологовий період	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
XVII	Природні вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	0,04	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02
XVIII	Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослід	0,29	0,34	0,83	0,33	0,29	0,42
XIX	Травми та отруєння	0,72	0,61	0,45	0,72	0,54	0,61
XXI	Фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я	0,57	0,74	0,27	0,68	0,73	0,60
УСЬОГО ПО КЛАСАМ I-XXI		100	100	100	100	100	100

Госпіталізація внаслідок інфекційних та паразитарних хвороб військовослужбовців строкової ЗС України в 2009-2013 рр. стрімко зростає від 136,5 в 2009 р. до 239,15 на 1000 військовослужбовців в 2012 р., тенденція до зростання госпіталізації була стабільною, середній темп приросту становив +0,09%.

За рівнем захворюваності офіцерів в 2009-2013 рр. деякі інфекційні та паразитарні хвороби займали одинадцяте місце у відповідні роки. В структурі захворюваності офіцерів в ці роки питома вага інфекційних та паразитарних хвороб коливалася від 0,60% в 2013р. до 3,08% в 2011 р., середній багаторічний показник становив 1,45% (табл. 3).

В динаміці інфекційної захворюваності військовослужбовців офіцерського складу в 2009-2013 рр. місце зменшення захворюваності від 18,5 в 2009 р. до 5,5 в 2013 р. на 1000 військовослужбовців, тенденція до зростання захворюваності була

вираженою, середній темп зменшення захворюваності становив –13,35% (рис. 2).

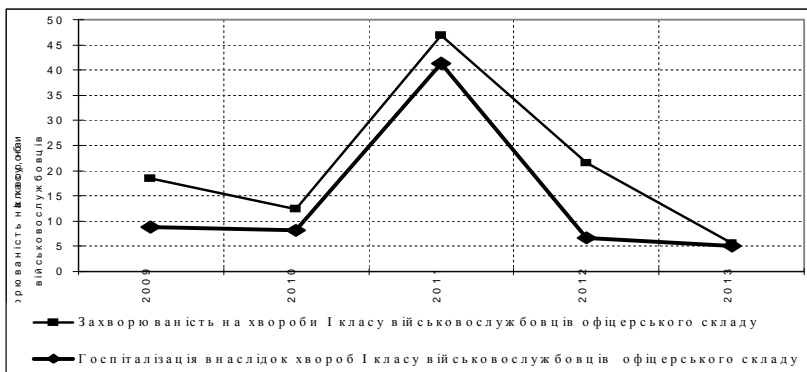

Рис. 2. Динаміка захворюваності та госпіталізації внаслідок інфекційних та паразитарних хвороб офіцерів ЗС України в 2009-2013 рр.

Таблиця 3
Структура захворюваності офіцерів ЗС України по класам хвороб в 2009-2013 рр.(%)

№№	Класи хвороб	2009	2010	2011	2012	2013	Середній багаторічний
I	Інфекційні та паразитарні хвороби	1,19	1,13	3,08	1,27	0,60	1,45
II	Новоутворення	0,26	0,40	0,34	0,44	0,36	0,36
III	Хвороби крові та кровотворних органів	0,03	0,05	0,05	0,03	0,07	0,05
IV	Ендокринні хвороби, розлади харчування та обміну речовин	0,16	0,22	0,26	0,24	0,26	0,23
V	Розлади психіки та поведінки	0,71	0,45	0,50	0,40	0,70	0,55
VI	Хвороби нервової системи	2,72	4,31	4,14	3,94	5,17	4,06
VII	Хвороби ока та придаткового апарату	3,72	5,41	4,32	4,39	2,53	4,07
VIII	Хвороби вуха та соскоподібного апарату	2,14	3,61	3,21	1,98	2,48	2,68
IX	Хвороби системи кровообігу	3,98	5,22	4,73	4,32	6,98	5,05
X	Хвороби органів дихання	49,17	38,84	46,14	41,20	52,42	45,55
XI	Хвороби органів травлення	20,14	18,35	16,19	16,26	14,60	17,11
XII	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	4,59	5,92	4,69	3,81	5,71	4,94
XIII	Хвороби кістково-м'язової системи	4,50	7,89	5,75	6,01	8,66	6,56
XIV	Хвороби сечостатевої системи	1,59	1,82	1,69	1,53	2,21	1,77
XV	Вагітність, пологи та післяпологовий період	0,03	0,05	0,04	0,05	0,40	0,11
XVII	Природні вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01
XVIII	Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослід	0,18	0,15	0,18	0,13	0,40	0,21
XIX	Травми та отруєння	0,86	1,12	0,95	0,95	1,10	1,00
XXI	Фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я	4,04	5,05	5,91	14,03	3,57	6,52
УСЬОГО ПО КЛАСАМ I-XXI		100	100	100	100	100	100

За результатами епідеміологічного аналізу встановлено, що за рівнем госпіталізації офіцерів інфекційні та паразитарні хвороби в ЗС України займали 9-те місце (табл. 3). В структурі госпіталізації по класах хвороб питома вага хвороб I класу серед військовослужбовців офіцерського складу зменшилася від 9,50% в 2011 р. до 1,57% в 2013 р., середній багаторічний показник становив 3,54% (табл. 4). Госпіталізація внаслідок інфекційних та паразитарних хвороб військовослужбовців офіцерського складу в 2009-2013 рр. зростала від 8,80 в 2009 р. до 41,45,1 на 1000 військовослужбовців в 2011 р., тенденція до зростання показників госпіталізації протягом 2009-2013 рр. була стабільною, середній темп приросту становив +0,85% (рис. 2).

В структурі захворюваності військовослужбовців за контрактом, деякі інфекційні та паразитарні хвороби займали дванадцяте місце в 2009-2013 рр. В захворюваності військовослужбовців за контрактом частка інфекційних та паразитарних хвороб зменшалася від 1,19% в 2009 р. до 0,88% в 2012 р., середній багаторічний показник становив 1,05% (табл. 5).

Рівень інфекційної захворюваності військовослужбовців за контрактом в 2009-2013 рр. зменшувався від 13,4 в 2009 р. до 7,3 на 1000 військовослужбовців в 2013 р., що відповідало рівню інфекційної захворюваності серед військовослужбовців офіцерського складу. Спостерігалася виражена тенденція до зменшення захворюваності на хвороби I класу військовослужбовців за контрактом протягом 2009-2013 рр., середній темп зменшення становив -21,32% (Рис. 3).

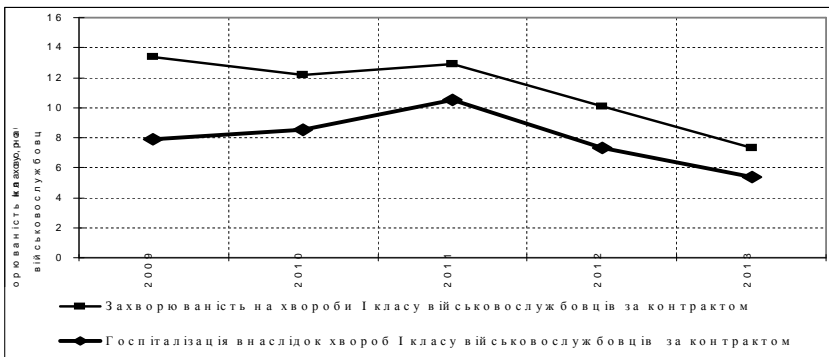

Рис. 3. Динаміка захворюваності та госпіталізації внаслідок інфекційних та паразитарних хвороб військовослужбовців за контрактом ЗС України в 2009-2013 рр.

Таблиця 4

**Структура госпіталізації офіцерів ЗС України по класам хвороб
в 2009-2013 рр.(%)**

№№	Класи хвороб	2009	2010	2011	2012	2013	Середній багаторічний
I	Інфекційні та паразитарні хвороби	2,54	2,20	9,50	1,89	1,57	3,54
II	Новоутворення	0,84	1,03	0,91	1,24	0,82	0,97
III	Хвороби крові та кровотворних органів	0,20	0,22	0,17	0,17	0,20	0,19
IV	Ендокринні хвороби, розлади харчування та обміну речовин	0,78	0,71	0,81	0,91	0,72	0,79
V	Розлади психіки та поведінки	2,02	1,11	1,98	1,59	1,59	1,66
VI	Хвороби нервової системи	6,35	8,52	6,99	8,17	7,50	7,51
VII	Хвороби ока та придаткового апарату	1,73	2,41	1,60	1,62	1,74	1,82
VIII	Хвороби вуха та соскоподібного апарату	2,14	2,74	2,32	1,98	2,16	2,27
IX	Хвороби системи кровообігу	17,18	16,68	15,53	14,83	14,66	15,78
X	Хвороби органів дихання	19,46	20,02	17,71	22,37	21,80	20,27
XI	Хвороби органів травлення	16,63	16,30	14,11	15,95	13,83	15,36
XII	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	5,95	5,37	5,07	5,88	5,99	5,65
XIII	Хвороби кістково-м'язової системи	11,41	11,42	11,63	11,97	12,38	11,76
XIV	Хвороби сечостатевої системи	6,18	4,83	5,15	5,40	4,74	5,26
XV	Вагітність, пологи та післяпологовий період	0,09	0	0,12	0,17	1,08	0,29
XVII	Природні вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	0,06	0,03	0,02	0,06	0,05	0,04
XVIII	Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослід	0,14	0,08	0,03	0,04	0,00	0,06
XIX	Травми та отруєння	2,54	2,52	1,98	2,87	3,23	2,63
XXI	Фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я	3,75	3,80	4,36	2,87	5,94	4,14
УСЬОГО ПО КЛАСАМ I-XXI		100	100	100	100	100	100

За результатами епідеміологічного аналізу встановлено, що за рівнем госпіталізації військовослужбовців за контрактом інфекційні та паразитарні хвороби в ЗС України займали 10-те місце, табл. 6.

Серед військовослужбовців за контрактом рівень госпіталізації при хворобах I класу зростав від 7,9 в 2009 р. до 10,5 в 2011 р. на 1000 військовослужбовців відповідного контингенту, тенденція до зростання госпіталізації протягом 2009-2013 рр. була помірною, середній темп приросту становив +4,26% (рис. 3).

Таким чином, інфекційні та паразитарні хвороби (I клас) є епідеміологічно значимими для ЗС України, вивчення особливостей ліжкового фонду для військовослужбовців з інфекційними хворобами в системі силових міністерств і відомств України є актуальним.

В структурі захворюваності військовослужбовців в 2005-2009 рр. питома вага інфекційних та паразитарних хвороб залишається достатньо високою, її показники значно вищі серед військовослужбовців строкової служби.

Таблиця 5

Структура захворюваності військовослужбовців за контрактом ЗС України по класам хвороб в 2009-2013 рр.(%)

№№	Класи хвороб	2009	2010	2011	2012	2013	Середній багаторічний
I	Інфекційні та паразитарні хвороби	1,19	1,33	1,08	0,88	0,79	1,05
II	Новоутворення	0,29	0,41	0,34	0,38	0,37	0,36
III	Хвороби крові та кровотворних органів	0,07	0,12	0,10	0,10	0,10	0,10
IV	Ендокринні хвороби, розлади харчування та обміну речовин	0,21	0,41	0,28	0,16	0,20	0,25
V	Розлади психіки та поведінки	0,70	0,70	0,79	0,62	0,60	0,68
VI	Хвороби нервової системи	3,43	4,53	4,07	4,18	4,12	4,07
VII	Хвороби ока та придаткового апарату	2,43	3,38	3,02	2,48	2,27	2,72
VIII	Хвороби вуха та соскоподібного апарату	2,29	3,31	2,88	2,53	2,16	2,63
IX	Хвороби системи кровообігу	3,84	5,00	4,11	4,03	4,10	4,22
X	Хвороби органів дихання	49,28	41,13	48,06	45,22	45,21	48,80
XI	Хвороби органів травлення	16,10	15,12	12,73	13,18	12,99	14,39
XII	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	6,69	7,21	6,49	6,79	8,29	7,09
XIII	Хвороби кістково-м'язової системи	5,41	7,84	6,08	7,26	7,38	6,79
XIV	Хвороби сечостатевої системи	3,18	3,61	2,97	2,88	2,89	3,11
XV	Вагітність, пологи та післяпологовий період	0,32	0,42	0,27	0,43	0,44	0,38
XVII	Природні вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	0,02	0,03	0,01	0,01	0,02	0,02
XVIII	Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослід	0,36	0,25	0,52	0,67	0,74	0,51
XIX	Травми та отруєння	1,02	1,37	1,26	1,23	1,21	1,22
XXI	Фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я	3,18	3,83	4,93	6,99	6,14	5,01
УСЬОГО ПО КЛАСАМ I-XXI		100	100	100	100	100	100

Висновки

1. Не зважаючи на проведення формування та реорганізацію ЗС України та відповідно їх медичної служби протягом років незалежності України система надання стаціонарної допомоги інфекційним хворим військових частин, як в мирний час так і на особливий період не зазнала змін.

2. Високий рівень захворюваності, госпіталізації, працевтрат, звільнень внаслідок хвороб I класу серед військовослужбовців ЗС України в 2009-2013 рр., в умовах особливостей функціонування обліково-звітної системи медичної служби ЗС, високі показники спалахової захворюваності внаслідок гострих кишкових інфекцій та дитячих інфекцій з повітряно-крапельним механізмом передачі свідчать про актуальність та високе військово – епідеміологічне значення указаних хвороб в ЗС України.

3. Виявлені особливості епідемічної ситуації у військах свідчать, що існуюча організація ліжкового фонду для військовослужбовців з інфекційними хворобами не відповідає сучасним умовам застосування ЗС України в мирний та воєнний час.

Таблиця 6

Структура госпіталізації військовослужбовців за контрактом ЗС України по класам хвороб в 2009-2013 рр.(%)

№№	Класи хвороб	2009	2010	2011	2012	2013	Середній багаторічний
I	Інфекційні та паразитарні хвороби	2,55	2,63	3,05	2,35	1,88	2,49
II	Новоутворення	0,97	1,12	1,08	1,24	1,07	1,10
III	Хвороби крові та кровотворних органів	0,23	0,25	0,35	0,36	0,30	0,30
IV	Ендокринні хвороби, розлади харчування та обміну речовин	0,74	0,81	0,75	0,69	0,75	0,75
V	Розлади психіки та поведінки	1,87	1,43	2,56	1,69	1,63	1,84
VI	Хвороби нервової системи	6,12	7,71	6,10	7,43	6,89	6,85
VII	Хвороби ока та придаткового апарату	1,58	1,80	1,98	1,78	1,99	1,82
VIII	Хвороби вуха та соскоподібного апарату	2,26	2,70	2,66	2,21	2,39	2,44
IX	Хвороби системи кровообігу	10,02	10,69	9,56	9,55	9,11	9,79
X	Хвороби органів дихання	26,65	25,59	29,24	27,24	29,58	28,30
XI	Хвороби органів травлення	13,70	15,86	13,85	13,30	12,74	13,89
XII	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	7,41	8,43	7,10	7,09	8,61	7,73
XIII	Хвороби кістково-м'язової системи	8,31	9,08	8,17	9,42	9,70	8,94
XIV	Хвороби сечостатевої системи	8,41	7,03	6,73	7,76	6,08	7,20
XV	Вагітність, пологи та післяпологовий період	0,93	0	0,80	1,17	1,07	0,79
XVII	Природні вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	0,06	0,09	0,07	0,05	0,06	0,07
XVIII	Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослід	0,52	0,19	0,19	0,55	0,20	0,33
XIX	Травми та отруєння	2,48	2,63	2,52	2,82	2,56	2,60
XXI	Фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я	5,19	1,98	3,25	3,31	3,40	3,43
УСЬОГО ПО КЛАСАМ I-XXI			100	100	100	100	100

4. Для визначення конкретних шляхів удосконалення організації ліжкового фонду для військовослужбовців з інфекційними хворобами в сучасних умовах реформування ЗС необхідно провести поглиблений епідеміологічний аналіз регіональних особливостей захворюваності військовослужбовців інфекційними хворобами.

Література

1. Рум'янцев Ю.В. Аналітичні дослідження в військовій епідеміології" / Рум'янцев Ю.В., В.Л. Савицький, О.Д. Крушельницький, А.А. Кожркар // навчальний посібник: – К.: МП Леся, 2012. – 152 с.
2. Рум'янцев Ю.В. Еволюційні аспекти епідемічного процесу в Збройних Силах України / Ю.В. Рум'янцев, В.Л. Савицький, О.Д. Крушельницький, В.А. Баркевич, Б.І. Веровчук // Монографія. – К.: МП Леся, 2011. – 312 с.
3. Лугова Г.В. Санітарно-епідеміологічний моніторинг за об'єктами централізованого водопостачання в системі профілактики кишкових інфекцій

серед військовослужбовців Збройних Сил України / Г.В. Лугова // Матеріали наук. конф. молодих вчених. – К.: УВМА. – 2005. – С. 39-40.

4. Лугова Г.В. Спалахи шигельозу у військових частинах, що розташовані в басейні р. Дніпро: епідеміологічна характеристика / Г.В. Лугова // Проблеми військової охорони здоров'я. – К.: УВМА. – 2006. – Вип. № 15. – С. 494-498.

5. Лугова Г.В. Епідеміологічні особливості захворюваності на гострі кишкові інфекції у військах, які дислоковані в басейні р. Дніпро / Г.В. Лугова, В.Ф. Марієвський, Л.А. Устінова // Проблеми військової охорони здоров'я. – К.: УВМА. – 2009. – Вип. № 26. – С. 133-139.

6. Лугова Г.В. Особливості розвитку епідемічного процесу гострих кишкових інфекцій в Збройних Силах України в сучасних умовах / Г.В. Лугова, В.Ф. Марієвський, Л.А. Устінова, І.В. Огороднійчук // Проблеми військової охорони здоров'я. – К.: УВМА. – 2009. – Вип. № 25. – С. 140-146.

7. Савицький В.Л. Особливості епідемічного процесу гострих кишкових інфекцій в Збройних Силах України та протиепідемічного забезпечення військ на сучасному етапі / В.Л. Савицький, Л.А. Устінова, М.І. Хижняк // Вісник соціальної гігієни. – 2009. – № 4. – С. 19-22.

8. Пивник В.Н., Хижняк І.І., Затолокін Ю.А. К вопросу об актуальности шигеллезов и других инфекций с фекально-оральным механизмом передачи в Вооруженных Силах Украины // Современные аспекты военной медицины. – 1997. - Вып.2. - С.37-38.

9. Риженко В.В. Епідеміологічний моніторинг харчових токсикоінфекцій, викликаних *C1.perfringens* // Проблеми військової охорони здоров'я. – Збірник наукових праць УВМА. – вип. 16. – 2006 – С. 273-283.

10. Савицький В.Л. Сучасні особливості розвитку епідемічного процесу з гострих кишкових інфекцій в Збройних Силах України / В.Л. Савицький, Л.А. Устінова, М.І. Хижняк // Військова медицина України. – 2010. – № 1. – С. 107–112.

11. Савицький В.Л. Особливості етіологічної структури збудників гострих кишкових інфекцій в Збройних Силах України в сучасних умовах / В.Л. Савицький, Л.А. Устінова, М.І. Хижняк // Здоров'я нації. – 2010. – № 1. – С. 36–40.

12. Огороднійчук І.В. Вивчення загальних питань щодо захворюваності особового складу Збройних Сил України / І.В. Огороднійчук // Проблеми військової охорони здоров'я: зб. наук. праць Укр. військ.-мед. академії. – К.: УВМА. – 2013. – Вип. № 37. – С.58-64.

13. Огороднійчук І.В. Вивчення стану здоров'я та фізичного розвитку осіб рядового складу військового запасу на етапі проходження строкової служби в Збройних Силах України / І.В. Огороднійчук, Н.Ф. Антушева, Л.С. Тіщевська, В.В. Грушкевич // Проблеми військової охорони здоров'я: зб.

наук. праць Укр. військ.-мед. академії. – К.: УВМА. – 2013. – Вип. № 36. – С. 73-78.

Резюме. В статті на основі епідеміологічного аналізу захворюваності військовослужбовців Вооруженних Сил України вивчено військово-епідеміологічне значення інфекційних і паразитарних захворювань серед різних категорій військовослужбовців на сучасному етапі.

Ключові слова: захворюваність, інфекційні і паразитарні захворювання, військовослужбовці срочної служби, офіцери, військовослужбовці за контактом.

Summary. In the article on the basis of epidemiology analysis of morbidity of servicemen of the Armed Forces of Ukraine the military-epidemiology value of infectious and parasitogenic diseases is studied among the different categories of servicemen on the modern stage.

Keyword: morbidity, infectious and parasitogenic diseases, servicemen of urgent service, officers, servicemen after a contact.

УДК 613.67

ВЧЕННЯ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ВІЙСЬКОВОЗОВБОВ'ЯЗАНИХ ТА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ХІРУРГІЧНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ

А.М. Капгалан¹, Д.А. Нога², І.І. Клоченя³, В.В. Якимець⁴, В.Л.Савицький⁴,
О.М. Власенко⁴, О.А. Канора⁵

¹ДУ “Науково-практичного медичного центру дитячої кардіології та кардіохірургії” МОЗ України

²ДУ “Медичний інститут Української асоціації народної медицини”

³ДП Клінічний санаторій “Карпати”, м. Мукачево

⁴Українська військово-медична академія МО України

⁵НМУ імені О.О. Богомольця

Резюме. У статті вивчена структура і динаміка захворюваності на окремі хвороби хірургічного профілю військовозовбобов'язаних та військовослужбовців Збройних Сил України, які впливають на їх боєздатність та в подальшому на їх придатність до військової служби. Встановлені особливості захворюваності військовозовбобов'язаних та військовослужбовців Збройних Сил України на окремі хвороби хірургічного профілю на прикладі Хвороб органів травлення.

Ключові слова: захворюваність, військовослужбовці, військовозовбобов'язані, хвороби хірургічного профілю.

Вступ. Сучасна міжнародна обстановка характеризується численними військовими конфліктами та загрозою для України бути втягнутою до бойових дій. В умовах різкого ускладнення внутрішньополітичної обстановки в країні,